

Sygn. akt II CSKP 238/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Manowska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Wesołowski (sprawozdawca)

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku Syndyka masy upadłości B. spółce
z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
z udziałem B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w W. i S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o wykreślenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
31 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
skargi kasacyjnej B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w W. i S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie
od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie
z 31 stycznia 2019 r., sygn. akt XXIII Ga 94/17,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania i
rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie (Sądu rejestrowego) z 27 czerwca 2016 r. zostało utrzymane w mocy postanowienie referendarza sądowego z 7 maja 2015 r., uwzględniające wniosek syndyka masy

upadłości "B." spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej powoływanej jako „Spółka”) o wykreślenie Spółki z Krajowego Rejestru Sądowego.

Sąd rejestrowy dokonał następujących ustaleń faktycznych:

Spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS [...]. Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie (Sądu upadłościowego) z 25 października 2001 r., XVII U 320/01, ogłoszono upadłość spółki i wyznaczono syndyka masy upadłości.

Postanowieniem z 25 czerwca 2014 r., X U 16/06, Sąd upadłościowy uwzględnił wniosek syndyka i stwierdził ukończenie postępowania upadłościowego Spółki wobec faktu, że plan podziału nie pozwolił na zaspokojenie wszystkich wierzycieli, a po jego ostatecznym zrealizowaniu przez syndyka pozostała jedynie kwota 1496,87 zł, która została przeznaczona na koszty postępowania upadłościowego.

19 grudnia 2014 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Spółki jednogłośnie podjęło uchwałę nr [...], w której zobowiązano prezesa zarządu Spółki „do kontynuowania działalności spółki po zakończeniu postępowania upadłościowego w celu odzyskania jej majątku, którego syndyk masy upadłości Z. Z. przez swoje zaniedbanie, nie włączył do masy”.

Sąd rejestrowy wskazał, że postępowanie upadłościowe wobec uczestnika postępowania było prowadzone na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe (powoływanego dalej jako „p.u.”), którego przepisy nie regulowały skutków ukończenia postępowania upadłościowego dla dalszego bytu spółki kapitałowej. Oznacza to, że kwestię tę należało rozstrzygnąć na podstawie art. 270 pkt 3 k.s.h. i art. 289 § 1 k.s.h.

Sąd rejestrowy, powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniach powołanych w swoim uzasadnieniu oraz wskazanych tam pozycjach literatury przedmiotu, przyjął, że po zakończeniu postępowania upadłościowego możliwe jest analogiczne zastosowanie art. 273 k.s.h. i podjęcie przez wspólników jednomyślnej uchwały o kontynuowaniu działalności spółki, jednak dotyczy to takiej spółki, w której pozostał majątek pozwalający na podjęcie

działalności. Względ na ochronę bezpieczeństwa obrotu zdecydowanie sprzeciwia się natomiast dopuszczeniu możliwości kontynuowania działalności przez spółkę wtedy, gdy postępowanie upadłościowe zakończono w związku z wyczerpaniem planu podziału. W takim przypadku interes publiczny wymaga zakończenia bytu prawnego upadłej spółki. W ocenie Sądu rejestrowego Spółka nie wykazała, że posiada majątek, w szczególności w postaci prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w W. przy ul. [...]. Z informacji zawartych w Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych nie wynika, aby Spółka była właścicielem albo użytkownikiem wieczystym jakiejkolwiek nieruchomości.

Sąd rejestrowy uznał też, że jest związany - na podstawie art. 365 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. - prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu ukończenia postępowania upadłościowego. Moc wiążąca tego orzeczenia rozciąga się na poczynione w jego uzasadnieniu ustalenia co do przyczyny zakończenia postępowania upadłościowego, a z ustaleń sądu upadłościowego wynika, że przyczyną ukończenia postępowania upadłościowego było wyczerpanie wszystkich składników majątkowych masy upadłości. Podnoszone przez Spółkę zarzuty dotyczące przysługiwania jej prawa do nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. [...] były znane zarówno Sądowi upadłościowemu, jak i Sądowi Okręgowemu w Warszawie, który rozpoznawał zażalenie na postanowienie o stwierdzeniu ukończenia postępowania upadłościowego. Sądy te ustaliły, że wskazana nieruchomość została wyłączona z masy upadłości prawomocnym rozstrzygnięciem sędziego - komisarza. W ocenie sądu rejestrowego nie jest możliwe kwestionowanie tego rozstrzygnięcia w postępowaniu o wykreślenie spółki.

Apelację od ww. postanowienia z 27 czerwca 2016 r. wniosła Spółka zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie. Twierdziła m.in., że jej majątek ma wynikać z prawomocnego wyroku z 26 stycznia 2011 r. sygn. akt XXIV C 1179/09, utrzymanego w mocy przez Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 6 grudnia 2011 r., I ACa 424/11. Apelację wniósł również uczestnik S. sp. z o.o. w W.

Postanowieniem z 31 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił obie apelacje.

Sąd odwoławczy uznał ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji za

prawidłowe. Sąd Okręgowy powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w uzasadnieniu postanowienia z 30 czerwca 2017 r., I CSK 682/16, w którym Sąd ten zwrócił uwagę, że zgodnie z art. 289 k.s.h., w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2016 r., w przypadku upadłości spółki z o.o. ulegała ona rozwiązaniu po zakończeniu postępowania upadłościowego, z chwilą wykreślenia jej z rejestru przedsiębiorców. Nie było natomiast dopuszczalne wykreślenie z rejestru przedsiębiorców spółki z o.o. na wniosek syndyka, gdy po zakończeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku i pełnym zaspokojeniu w tym postępowaniu wierzycieli spółki nadal posiadała ona majątek.

Zdaniem Sądu odwoławczego w sprawie nie został spełniony żaden z warunków wskazanych w powołanym wyżej stanowisku Sądu Najwyższego, który dawałby podstawy do odmowy wykreślenia Spółki z rejestru przedsiębiorców. W toku postępowania upadłościowego nie doszło bowiem do pełnego zaspokojenia wierzycieli, a Spółka nie posiadała już z chwilą ukończenia postępowania upadłościowego żadnego majątku, gdyż został on przeznaczony na spłatę wierzycieli i pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dawał podstaw do ustalenia, że Spółce przysługiwały w chwili ukończenia postępowania upadłościowego jakiekolwiek prawa do nieruchomości położonej w W. przy ul. [...]. Spółka nie jest wpisana do księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości, nie toczy się także żadne postępowanie o uzgodnienie treści tej księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Sąd Odwoławczy zakwestionował twierdzenie apelacji, że z treści wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 26 stycznia 2011 r. sygn. akt XXIV C 1179/09 wynika, że Spółce w chwili ukończenia postępowania upadłościowego przysługuje jakiekolwiek prawo do ww. nieruchomości.

Kwestia nabycia przez Spółkę określonych praw majątkowych już po ukończeniu postępowania upadłościowego nie ma, zdaniem Sądu Okręgowego, znaczenia w niniejszej sprawie. Wobec prawomocnego ukończenia postępowania upadłościowego nie mają w niniejszej sprawie znaczenia zarzuty apelacji dotyczące wadliwych decyzji podjętych w toku jego trwania, w szczególności dotyczące jego wszczęcia i zakończenia. Powinny one być zgłaszane w toku trwania tamtego

postępowania.

Tożsame co do treści skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego wniosła Spółka oraz S. sp. z o.o. w W. Podstawą obu skarg było naruszenie zarówno przepisów postępowania, jak i przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 316 § 1 w zw. z art. 391 w zw. z art. 382 k.p.c., art. 328 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. polegające na pominięciu przy orzekaniu przez Sąd Okręgowy w Warszawie reguły aktualności oraz oparcie się przy orzekaniu nie na „stanie rzeczy” z chwili orzekania, ale na stanie rzeczy mieszanym, co prowadziło do wadliwych ustaleń faktycznych, mających istotny wpływ na treść orzeczenia, w tym zwłaszcza co do istnienia lub braku istnienia składników majątkowych Spółki oraz ich wartości i czasu powstania, braku wyjaśnienia wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności;
- art. 316 § 1 w zw. z art. 391 w zw. z art. 382 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez dowolne pominięcie przy orzekaniu części materiału dowodowego oraz odstąpienie od dokonania ustaleń w zakresie nabycia Spółkę składników majątkowych w okresie po zakończeniu postępowania upadłościowego a przed wydaniem przez Sąd zaskarżonego postanowienia z 31 stycznia 2019 r., a zatem naruszenie obowiązku samodzielnego i wszechstronnego rozpoznania sprawy przez sąd we własnym zakresie, brak odniesienia się do ustaleń oraz ocen spornych między uczestnikami, a kwestionowanych w apelacjach i mających znaczenie dla przedmiotu rozstrzygnięcia, brak uzupełnienia postępowania dowodowego o istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności i dowody;
- art. 227 w zw. z art. 231 w zw. z art. 626⁸ w zw. z art. 316 § 1 w zw. z art. 391 w zw. z art. 282 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie ustalenia faktycznego jakoby Spółce nie przysługiwały w związku z wyrokami Sądu Okręgowego w Warszawie z 26 stycznia 2011 r., XXIV C 1197/09 oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 6 grudnia 2011 r., I ACa 424/11, w zw. z uchyleniem w całości wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Warszawie z 23 października 2001 r. II C 1030/01 prawa do nieruchomości przy ul. [...] w W. dla której jest prowadzona księga wieczysta KW Nr [...], gdyż „*nie toczy się aktualnie żadne postępowanie o uzgodnienie treści tej księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym*”, podczas gdy po pierwsze toczyło i toczy się postępowanie o wpis prawa użytkowania

wieczystego na rzecz Spółki (Dz. Kw [...]), a zatem postępowanie bezpośrednio zmierzające do uwidocznienia prawa własności, co Sąd Okręgowy z nieznanych przyczyn dowolnie pominął, a nadto zakres dokonywania wpisów prawa własności do księgi wieczystej objęty jest kognicją sądu wieczystoksięgowego, a nie sądu gospodarczego rejestrowego.

- art. 365 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. polegające na pominięciu związania sądów sentencjami prawomocnych wyroków Sądu Okręgowego w Warszawie z 26 stycznia 2011 r., XXIV C 1197/09 oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 6 grudnia 2011 r., ACa 424/11, które odnoszą się bezpośrednio do składników majątkowych Spółki bezspornie wyłączonych z masy upadłości Spółki mocą postanowienia z 11 grudnia 2001 r., XVII U 320/01, a zatem składników majątkowych *expressis verbis* nie objętych zakresem postanowienia z 25 czerwca 2014 r., X U 16/06 Sądu upadłościowego o zakończeniu postępowania upadłościowego, które to uchybienia procesowe skutkowały wadliwym zastosowaniem art. 270 pkt 3, art. 272, art. 289 § 1 i § 2, art. 273 k.s.h., brakiem zastosowania art. 20 oraz art. 22 § 1 p.u. w zw. z art. 536 i art. 539 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (dalej powoływanej jako „Pr.Upad.”), art. 64 ust. 1 oraz art. 77 ust. 1 Konstytucji RP, oddaleniem apelacji oraz utrzymaniem w mocy orzeczenia o wykreśleniu Spółki z Krajowego Rejestru Sądowego.

- art. 289 § 2 w zw. z art. 273 k.s.h. w zw. z art. 368 ust.1, 2 i 3 Pr.Upad. w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r. przez jego niewłaściwą wykładnię i zastosowanie polegające na przyjęciu, że mimo zakończenia postępowania upadłościowego, dysponowania oraz nabycia przez Spółkę majątku po zakończeniu upadłości oraz przy podjęciu przez wszystkich udziałowców Spółki uchwały zgromadzenia wspólników o dalszym bycie, Spółka podlega rozwiązaniu i wykreśleniu z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego;

- art. 270 pkt 3 i art. 289 § 1 i 2 k.s.h. w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r. przez jego błędną wykładnię i uznanie, że orzeczenie sądu stwierdzające zakończenie postępowania upadłościowego obejmującego likwidację masy upadłościowej upadłego z wyłączeniem składników wyłączonych z masy upadłościowej stanowi samodzielną podstawę wykreślenia z rejestru

przedsiębiorców Spółki;

- art. 368 ust. 1, 2 i 3 Pr.Upad. w zw. z art. 270 pkt 3 i art. 289 § 1 zd. 1 i § 2 k.s.h. w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r., przez błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że zakończenie postępowania upadłościowego obejmującego likwidację masy upadłościowej upadłego z wyłączeniem składników wyłączonych z masy upadłościowej w sytuacji, w której po pokryciu kosztów postępowania upadłościowego pozostał majątek obligowało sąd rejestrowy do wykreślenia Spółki z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sadowego;
- art. 2 ust. 1 Pr.Upad. w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r. polegające na jego niewłaściwej wykładni i przyjęciu, że celem postępowania upadłościowego jest całkowita likwidacja majątku upadłego wraz z jego wykreśleniem z rejestru przedsiębiorców,
- art. 20 oraz art. 22 § 1 p.u. w zw. z art. 536 i art. 539 Pr.Upad., polegające na błędnym utożsamieniu masy upadłości z całą masą majątkową spółki, w tym w masą majątkową wyłączoną z masy upadłości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargi kasacyjne okazały się zasadnie, choć nie wszystkie zawarte w nich zarzuty zasługują na uwzględnienie. Część z nich jest zresztą niejasna. Sformułowane są w zawiły sposób, utrudniający prześledzenie toku myślowego skarżących. Wskazują na naruszenie wielu, rzekomo pozostających ze sobą w związku przepisów, których treść nie nasuwa jednak zakładanych przez skarżącego asocjacji. W szczególności nie jest jasne, dlaczego skarżący zarzucają naruszenie wskazanych w skargach postanowień ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze, skoro Sąd rejestrowy przyjął, a Sąd odwoławczy stanowisko to zaakceptował, że skoro postępowanie upadłościowe wobec Spółki było prowadzone na podstawie p.u. z 1934 r., którego przepisy nie regulowały skutków ukończenia postępowania upadłościowego dla dalszego bytu spółki kapitałowej, to kwestię tę należało rozstrzygnąć w świetle art. 270 pkt 3 k.s.h. i art. 289 § 1 k.s.h. Sąd odwoławczy nie stosował zatem przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze, za wyjątkiem przepisów przejściowych (art. 536 oraz art. 539).

Ponadto, rozstrzygając o skardze - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd

Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Stąd też podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. W orzecznictwie przyjęto, że zarzutem takim jest nie tylko zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., lecz także przepisów regulujących sposób ustalania faktów (np. wyroki SN: z 7 listopada 2008 r., II CSK 289/08, z 27 listopada 2013 r., V CSK 544/12, z 9 października 2014 r., I CSK 544/14, z 9 sierpnia 2016 r., II CSK 733/15). Z tego powodu, uzasadnienie podstaw kasacyjnych nie może się opierać na alternatywnym stanie faktycznym prezentowanym przez skarżących, a jedynie na podstawie faktycznej ustalonej przez Sąd drugiej instancji. Każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z tą podstawą faktyczną, chociażby pod pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny. Dlatego zarzuty naruszenia prawa procesowego stanowiące w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego okazały się bezzasadne. Tymczasem skarżący, wbrew ustaleniom stanu faktycznego, próbują przekonać Sąd Najwyższy, że toczyło i toczy się postępowanie o wpis prawa użytkowania wieczystego na rzecz Spółki, nie precyzując nawet, o jakie postępowanie chodzi.

Zasadne natomiast okazały się zarzuty naruszenia art. 316 § 1 w zw. z art. 391 w zw. z art. 382 k.p.c., art. 365 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 289 § 2 (w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r.) w zw. z art. 273 k.s.h., choć także i one nie zostały sformułowane w sposób w pełni poprawny.

Sąd Okręgowy zdaje się utożsamiać majątek upadłej spółki z masą upadłości, nie dostrzegając, że w majątku spółki mogą pozostawać składniki majątkowe wyłączone z masy upadłości lub ich substytuty. Sąd *meriti* nie zbadał zatem czy oprócz masy upadłości Spółka na moment orzekania o wykreśleniu z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego posiadała inny majątek, pozwalający na kontynuację działalności gospodarczej. Ograniczył się do stwierdzenia, że kwestia nieruchomości położonej w W. przy ul. [...] znana była

Sądowi upadłościowemu w momencie wydania postanowienia o zakończeniu postępowania upadłościowego i sam jest związany ustaleniami w tej sprawie. Nie zauważył jednak, że skoro przedmiotowa nieruchomość była wyłączona prawomocnie z masy upadłości, to kwestia istnienia po stronie Spółki praw do niej (lub praw pochodnych, w szczególności roszczeń odszkodowawczych) nie ma istotnego znaczenia dla zakończenia postępowania upadłościowego z powodu wyczerpania masy upadłości. Ma natomiast znaczenie dla oceny posiadania przez Spółkę majątku, a w konsekwencji - dalszego istnienia Spółki. Stąd też należało dokonać stosownych ustaleń, dotyczących konsekwencji majątkowych wydanego w trakcie trwania postępowania upadłościowego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 26 stycznia 2011 r., XXIV C 1197/09, uchylającego w całości wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Warszawie z 23 października 2001 r., II C 1030/01 (którym to wyrokiem Sąd nakazał, aby w dziale II księgi wieczystej nr KW [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa, dla nieruchomości położonej przy ul. [...], stanowiącej działki gruntu oznaczone numerami ewidencyjnymi 20/4, 21/4, 22/4, 22/5 w obrębie [...], o powierzchni [...] wpisać jako użytkownika wieczystego zamiast „B.” sp. z o.o. w W., „W.” sp. z o.o. w W. w upadłości) i oddalającego powództwo „W.” sp. z o.o., od którego to wyroku Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 6 grudnia 2011 r., ACa 424/11, oddalił apelację wniesioną przez „W.” sp. z o.o. w upadłości.

Pewnym usprawiedliwieniem dla Sądów obu instancji jest okoliczność, że sami uczestnicy nie formułowali swoich twierdzeń w sposób jasny i w pełni przekonujący. Z całą pewnością Skarżący nie wykazali, że w majątku Spółki znajduje się prawo użytkowania wieczystego czy własności nieruchomości przy ul. [...] w W.. W księdze wieczystej KW Nr [...] brak jest jakichkolwiek wpisów pozwalających na tego rodzaju twierdzenie. W dziale III tej księgi widnieje wprawdzie ostrzeżenie o toczącym się postępowaniu sądowym z powództwa drugiego skarżącego – S. spółki z o.o. w W. przeciwko syndykowi masy upadłości „W.” sp. z o.o. w W. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, ale postępowanie to jest indyferentne z punktu widzenia majątku Spółki.

Nie jest jednak tak, że uchylenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie

wyrokiem z 26 stycznia 2011 r., XXIV C 1197/09 (utrzymanym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 6 grudnia 2011 r., I ACa 424/11) w całości wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Warszawie z 23 października 2001 r. II C 1030/01, jest obojętne z punktu widzenia majątku Spółki i możliwości kontynuacji jej działalności. Nawet jeśli „przywrócenie” prawa do samej przedmiotowej nieruchomości może być już niemożliwe ze względu na dalsze czynności rozporządzające, objęte rękojmią wiary publicznej ksiąg wieczystych, wydanie tego wyroku mogło być źródłem roszczeń odszkodowawczych przysługujących Spółce, o których mowa w skargach kasacyjnych. Wykreślenie w takiej sytuacji Spółki z rejestru uniemożliwiłoby jej dochodzenie roszczeń, których istnienie zostało uprawdopodobnione. Naruszałoby to konstytucyjną zasadę ochrony własności (art. 21 w zw. z art. 64 Konstytucji), obejmującą – jak się powszechnie przyjmuje – nie tylko prawo własności ale także inne prawa majątkowe.

Należy przy tym wziąć pod uwagę, że w postępowaniu nieprocesowym następuje złagodzenie zasady kontradyktoryjności na rzecz obowiązku działania sądu z urzędu. To powoduje, że sąd *meriti* nie może skutecznie powołać się na brak udowodnienia przez uczestnika istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności. Braki lub nieprawidłowości wniosków dowodowych sąd powinien korygować, nie pomijając także, w niezbędnym zakresie, możliwości dopuszczenia z urzędu niezbędnych dowodów.

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie wyraża stanowisko, że spółka, która po zakończeniu postępowania upadłościowego posiada majątek, może decydować o swoim losie. Skutkiem ukończenia postępowania upadłościowego jest odzyskanie przez upadłego prawa zarządu swoim majątkiem (art. 221 § 1 p.u. w zw. z art. 223 p.u.). Nie ma w takiej sytuacji przeszkód, aby spółka zgłosiła sprzeciw co do jej wykreślenia z rejestru i podjęła działalność. W takiej sytuacji istnieją podstawy do odejścia od literalnej wykładni art. 289 § 1 i 2 k.s.h. Trudno bowiem wykreślić spółkę, gdy dysponuje ona dalej swoim majątkiem i w sposób prawem przewidziany wyraża wolę dalszego istnienia. Można w takiej sytuacji stosować odpowiednio art. 273 k.s.h., a co za tym idzie -

jeżeli zgromadzenie wspólników podjęło jednomyślnie uchwałę, wniosek o jej wykreślenie z rejestru powinien zostać oddalony. Takie rozstrzygnięcie korzystne jest także dla wierzycieli spółki. Jeśli bowiem okazałoby się, że w jej majątku pozostają jednak składniki majątkowe nieobjęte wcześniej masą upadłości, otwiera się dla nich droga do prowadzenia postępowania egzekucyjnego w zakresie, w jakim nie uzyskali zaspokojenia w postępowaniu upadłościowym.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego (art. 108 § 2 k.p.c.).